

100 gold. a. v. koj ali pa 110 gold. a. v. v peterih letnih obrokih odrajtati.

Kdor dela v treh letih potem, ko je na svitlo prišlo, ne vzame, zgubi pravico do njega.

3. Tretjina vložnin in darov, ki vsako leto pritekó v matico, naj se na obresti hipotekarno gotovo naloži, dve druge tretjini pa kakor tudi kapitalne obresti in izneski poprodanih založnin se porabijo vsako leto za matične namene. Iz tega denarja se tudi poravnajo upravni stroški.

4. Treba je, da se pri matici slovenski ustanovi knjižnica, ki bode obsegala vse slovenske knjige v najširjem pomenu, pa tudi druge slovanske in take neslovanske knjige, ki o slovanstvu sploh ali posebej govorijo.

5. Ud biti matici prestane: a) kdor se prostovoljno odpové, b) kdor umrje, c) kdor tri leta podpisan prispevek dolžan ostane, d) kdor se nevrednega skaže. Glavni zbor ima pravico to spoznati in izreči.

To bi bilo tedaj blizo osnova, na kateri podlagi bi se rodoljubi pozvati mogli, da se izrekó, hočejo li pristopiti ali ne.

Ako se 600 udov nabere, kar kapital od 30.000 gold. representuje, ako tudi više prispevke, ktere bi premožni rodoljubi morda darovati blagovolili, je podvzeto delo po naših mislih zagotovljeno. Udje naj se potem pozovejo v glavni zbor, ki ima voliti odbor obstoječ iz 30 odbornikov, katerih naloga bode pravila v končni veljavi izdelati in v potrjenje slavni vladi predložiti. S tem bi bila slovenska matica ustanovljena. Ena reč se nam pa še neobhodno potrebna zdí in sicer ta-le: Kakor hitro dobimo od naših vodij, katerim se celo podvzetje prav za prav izroči, ugoden odgovor, se mora gledati, da obljubljeni prispevki koj teči začno, kajti to je bistvena potreba celemu početju, o katerem ni dvomiti, da dobí potrebno število udov in dovoljenje na dotičnem mestu. Prvi denar bode tukaj setev, ki obilen sad prinese in tudi po izgledu vabi. Denar je pravo delo, vse drugo le mrtva beseda. Bog pa naj blagoslovi naše početje, da se širi prava krščanska omika in poviša slava našega premilega naroda!

Zvedite dragi Slovenci tudi imena milih rodoljubov, ki so se prvi zavezali za utemeljitev matice slovenske svoje obilne darove po mariborskem načrtu, kateri, se vé, da se bo prevdaril in popravil, ako bo treba, po posvetovanji dotičnem. Ti gospodje iz Štajarskega so:

Dr. Vogrin, korar in profesor bogosl. v Mariboru. Dr. J. Ulaga, profesor bogosl. v Mariboru. Dr. Dominkuš, pravdosrednik v Mariboru. Franc Kosar, duhovni vodja v mariborskem seminišču. Mihael Pikel, stolni dekan in vodja seminišni v Mariboru. Dr. Prelog, zdravnik v Mariboru. Jan. Rupnik, trgovec v Mariboru. Dr. Val. Pavlič, pravdosredni koncip. v Mariboru. Jos. Gorup, denarničar pri podvzetništvu koroške železnice v Mariboru. Jan. Majciger, gimn. profesor. Dr. Srnec, pravdosredn. koncipist. Fr. Verlič, kaplan v Lembahu. Eman. Chocholešek, inženir. Josip Šuman, gimn. profesor. Jakob Roj, c. kr. uradnik. Božidar Šinko, profesor bogoslovja v Mariboru. Dr. Radaj, c. k. bilježnik v Mariboru. F. Jančar, kaplan pri sv. Benediktu v Slov. goricah. Dom. Čolnik, posestnik na Drvanji v Slov. goricah. J. Junkar, inženirski asistent. J. Budau, vodja podvzetništveni pri koroški železnici, za svojega sina: J. Bernarda Budau v Gorici. Juri Tuttek, dekan pri sv. Lenartu v Slov. goricah. Franc Šrol, kaplan pri sv. Lenartu v Slov. goricah. Dr. Jan. Petovar, notar. koncipist. Edvard Knez, c. k. notar pri sv. Lenartu v Slov. goricah. (Konec prih.)

Slovensko slovstvo.

„Glasnik“ naznanuje v poslednjem svojem listu, da družba sv. Mohora v Celovcu bo izdala še pred koncem julija mesca 4 nove knjige: natisnjene so že

g. Lesarjeve „Zgodbe sv. cerkve“ (7 pôl); te dni se dokončá Ciglerjeva povest „Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francozkih soldatov“ (tudi 7 pôl); še ta teden pojde v natis 8. zvezek „Večernic“, prve dni prihodnjega mesca pa „družbini koledarček“ za prihodnje leto.

„Cvetja“ 12. vezek je ravnokar prišel na svitlo. Začenja se v tem zvezku Sofoklov „Ajant“, žaloigra, ki jo je iz grščine poslovenil Kračmanov Matija (Valjavec). — Naj prevode različnih klasikov beró nevedni zaničevavci jezika slovenskega, pa potem, če so pošteni, naj rekó: ali je jezik naš res tako otroče, da ne more ne v šole ne v kancelije?

Ozir po domači.

Cerknica in njena okolica.

Popisal Andrej Likar.

(Dalje.)

Zdaj, dragi prijatelj, ko sva se ozrla nekoliko po Rakeku, pojdiva počasi proti Cerknici, kamor peljete dve cesti, na desno nova in zložna, na levo pa stara, nekoliko bolj strma in krajša. Peljala bi se tudi lahko, ker voznikov ali fijakerjev je nekaj za silo tudi na Rakeku. Pa ker je lep pomladansk dan in sva spočita oba, pojdiva rajše peš po stari cesti. Glej tam gori na levo, dober četrtlej ure od Rakeka v grmovji, je bila o francozki vojski gorka bitva med Francozi in Hrvati. Rajni gosp. Blaž Kersnik, brat nepozabljivega domoljuba profesorja Janeza Kersnika, ki je tiste leta kaplanaril v Cerknici, mi je pripovedoval pred nekterimi leti, da so stali takrat tam gori Francozi, čez Bloke pa so prišli Hrvatje na Cerknico. Oddelek Hrvatov je šel naravnost proti Francozom, drugi oddelek pa je peljal cerkniški šolski učenik skrivej čez Brodec proti Rakeku, kodar je speljana zdaj nova cesta, tako, da so prišli ti Francozom za hrbet, in so jih z unimi nekako zajeli. Hud boj se uname; Hrvatje zmagajo, veliko Francozov obleži, drugi beže. Rajni gosp. Blaž je skrbel potem, da so jame skopali in ubite pokopali dalječ preč od njih prave domovine, pa ne v mirne počivališča, ker volkovi so prihajali ponoči, jih izgrebljevali in mastili se ž njimi. O nenautljiva človeška častilakomnost! Zavolj pesti zemlje se mora velikrat prelivati v potokih človeška kri, v najboljših in veselejših letih mora zapustiti mladeneč dom, ljubljene in ljubijoče stariše, da počiva v ptuji zemlji padel kakor žrtev človeške strasti.

Pa naj počivajo v miru umrli spolnivi svoj poklic, pojdiva naprej še nekoliko tjè do vrha in glej, tukaj sva pri kapelici. Krasni prizor se odpira najnim očem, cerkniška planjava se razprostira z vso svojo lepoto pred nama. Na levo proti vzhodu visoko kipí do vrha poraščena Slivnica, bivališče nekdanjih točodelavnih in viharjih copernic, pred nama proti jugu prijazno kraljuje Križna gora, kjer je nekdanj premišljeval prezgodaj umrli domoljub, g. Jožef Bevk, srečo in nesrečo svojih rojakov, na desno bolj zadej se oblakov dotika notranjski velikan, visoki Snežnik, in proti zapadu hrani v sebi jezerske zaklade lesoviti Javornik. In tukaj na planem pred nama je farni trg Cerknica z drugimi prijaznimi vasmí in z dalječ po svetu slovečim jezerom na ravnini čez dve uri dolgi in široki. Pa namesti da bi šla po stari cesti od kapelice naravnost v Cerknico, zakrniva jo na desno po zelenih senožetih navzdol v prijazno dolino na

Loško.

Ko ogleduješ tukaj staro razpadlo zidovje, mislil si boš, da so nekdanj divjale tukaj strašne vojske, puštvíši za seboj pogin in razpad. Ne, ljubi moj, motiš se,